

Seat No. : _____

XW-116

M.Com. (Sem.II)

April-2013

407-Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) નાણાકીય સેવાઓ સમજાવો. આધુનિક ભારતના ઘડતરમાં નાણાકીય સેવાઓ કેવી રીતે મહત્વની છે ? 7

અથવા

કેડીટ રેટીંગ એટલે શું ? ભારતમાં કેડીટ રેટીંગનું મહત્વ સમજાવો.

(બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 4

(૧) “કસ્ટોડીયન” એટલે શું ?

(૨) “ફેક્ટરીંગ” સમજાવો.

(૩) “ફોરફેટીંગ” સ્પષ્ટ કરો.

(ક) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. 3

(૧) ભારતની પહેલી ડિપોઝીટરી નું નામ જણાવો.

(૨) ડીમેટ એટલે શું ?

(૩) ભારતમાં ફોરફેટીંગ સેવાની શરૂઆત કઈ બેંકે કરી હતી ?

૨. (અ) અર્થતંત્રમાં આવાસ (ગૃહ) ધિરાણનું મહત્વ સમજાવો. આવાસ (ગૃહ) ધિરાણ બેંકના ધિરાણો અન્ય ધિરાણો કરતાં કેવી રીતે જુદા પડે છે ? 7

અથવા

લીડ મર્યન્ટ બેન્કર વિશે નોંધ લખો.

(બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 4

(૧) ‘રીવર્સ મોર્ટગેજ લોન’ સમજાવો.

(૨) પુનઃધિરાણ સ્પષ્ટ કરો.

(૩) ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેન્કીંગ એટલે શું ?

- (ક) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. 3
- (૧) 'FPO' એટલે શું ?
- (૨) 'OTCEI' એટલે શું ?
- (૩) 'ASBA' એટલે શું ?
૩. (અ) આધુનિક બેન્કના કાર્યો, થાપણોની સ્વીકૃતિ અને ધિરાણ પૂરતા મર્યાદિત નથી. વાક્યની ચર્ચા કરો. 7
- અથવા**
- ભારતમાં વીમા ઉદ્યોગના વિકાસમાં 'IRDA' ની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 4
- (૧) માઈક્રો ફાઈનાન્સ (સૂક્ષ્મ ધિરાણ)ના ક્ષેત્રની વિશ્વમાં પ્રથમ શરૂઆત કરનાર વ્યક્તિનું નામ જણાવો.
- (૨) ભારતમાં પહેલી માઈક્રોફાઈનાન્સ (સૂક્ષ્મ ધિરાણ) બેંકનું નામ જણાવો.
- (૩) સામાન્ય વીમાના ધંધામાં નોકલેઈમ બોનસ કેવી રીતે આપવામાં આવે છે ?
- (ક) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 3
- (૧) પુનઃવીમો સમજાવો.
- (૨) ભારતમાં બેન્કીંગ ક્ષેત્રે મોટા સુધારા લાવનાર કમિટીનું નામ આપો.
- (૩) 'RTGS' એટલે શું ?
૪. (અ) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું ? મ્યુચ્યુઅલ ફંડના કારણે રોકાણકાર અને દેશને થતાં લાભો વર્ણવો. 7
- અથવા**
- મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું ? શા માટે મ્યુચ્યુઅલ ફંડને ભારતમાં બહુ મોટી સફળતા મળી નથી ?
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4
- (૧) "NAV" ની ગણતરીનું સૂત્ર (ફોર્મ્યુલા) જણાવો.
- (૨) 'એન્ટ્રીલોડ' અને 'એક્સીટલોડ' એટલે શું ?
- (૩) 'ઓપન એન્ડેડ' અને 'ક્લોઝ એન્ડેડ' સ્કીમ્સ એટલે શું ?
- (ક) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (૧) ભારતની સર્વપ્રથમ મ્યુચ્યુઅલ ફંડનું નામ જણાવો.
- (૨) 'AURA' એટલે શું ?
- (૩) 'AMFI' એટલે શું ?

પ. નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

14

- (૧) _____ ભારતની સૌથી મોટી 'ડીપોઝીટરી' છે.
- (a) IDBI (b) NSDL
(c) CDSL (d) HDFC
- (૨) _____ એ વિશ્વની પ્રથમ કેડીટ રેટીંગ એજન્સી છે.
- (a) ફીચ (b) સીટી બેન્ક
(c) મૂડીઝ (d) સ્ટાન્ડર્ડ એન્ડ પૂઅર્સ
- (૩) _____ એ ભારતીય મૂળની પ્રથમ કેડીટ રેટીંગ એજન્સી છે.
- (a) કેર (CARE) (b) ક્રિસીલ (CRISIL)
(c) ઈક્રા (ICRA) (d) સેબી (SEBI)
- (૪) 'રીવર્સ મોર્ટગેજ' લોનમાં, લોનની પરત ચૂકવણી _____
- (a) લોન લેનારના મૃત્યુ સમયે થાય છે.
(b) દર મહિને સરખા હપ્તા દ્વારા થાય છે.
(c) મિલકતના ભાડૂઆત દ્વારા થાય છે.
(d) ઉપરોક્ત વિકલ્પોમાંથી એકપણ દ્વારા થતી નથી.
- (૫) _____ એ રોકડ સબસીડી આધારિત યોજના છે જેમાં ગરીબી રેખાની નીચે જીવતા કુટુંબોને તેમની પોતાની ટેકનોલોજી અને ડીઝાઈન અનુસાર ઘર બાંધવા મળે છે.
- (a) જવાહર રોજગાર યોજના (b) ઈન્દીરા આવાસ યોજના
(c) રાજીવ આવાસ યોજના (d) ભારત નિર્માણ યોજના
- (૬) આવાસ (ગૃહ) ધિરાણ _____ માટે મળે છે.
- (a) ઘર ખરીદી (b) ઘર વિસ્તૃતીકરણ (હોમ એક્સટેન્સન)
(c) ઘરની જમીન ખરીદી (d) ઉપરોક્ત બધા વિકલ્પો
- (૭) ભારતમાં કુલ _____ શીડ્યુલ કોમર્શિયલ બેન્કો છે.
- (a) ૨૬ (b) ૧૬૩
(c) ૩૪ (d) ૮૨
- (૮) _____ એ વીમાનો સૌથી જૂનો પ્રકાર છે.
- (a) આગનો વીમો (b) મોટર વાહનનો વીમો
(c) જહાજનો વીમો (d) પરચૂરણ વીમો

- (૯) 'કેશલેસ' વીમા પોલિસી એટલે _____.
- (a) પ્રીમિયમની ચૂકવણી રોકડમાં કરવાની નથી.
 (b) પોલિસી પૂરી થાય ત્યારે કોઈ રોકડ ચૂકવણી કરાશે નહિ.
 (c) પ્રીમિયમની ચૂકવણી માત્ર કેડીટકાર્ડથી જ કરવાની રહેશે.
 (d) વીમો લેનારે થયેલ ખર્ચ/નુકસાન માટે રોકડ ચૂકવવાની નથી.
- (૧૦) _____ એ હેલ્થ ઈન્સ્યુરન્સ પોલિસી છે.
- (a) એન્ડાઉનમેન્ટ (b) મેડિકલેઈમ
 (c) ટર્મ વીમો (d) જીવનવીમો
- (૧૧) ભારતીય મોટર વાહન ધારા અનુસાર દરેક મોટરવાહનના માલિકે _____ વીમો લેવો ફરજિયાત છે.
- (a) પોતાના નુકસાનનો (b) ત્રીજી વ્યક્તિનો
 (c) પોતાના જીવનનો (d) પ્રવાસીના જીવનનો
- (૧૨) 'ATM' એટલે _____.
- (a) Automated Teller Machine
 (b) All Time Money
 (c) Asynchronous Transfer Mode
 (d) Any Time Money
- (૧૩) _____ એ સીડબી (SIDBI) દ્વારા સ્થાપિત કેડીટ રેટીંગ એજન્સી છે.
- (a) ઈક્રા (ICRA) (b) કેર (CARE)
 (c) સ્મેરા (SMERA) (d) ક્રિસીલ (CRISIL)
- (૧૪) _____ કેડીટ રેટીંગ સંજ્ઞા એ મૂળ રકમ અને વ્યાજની ચૂકવણીની મહત્તમ સુરક્ષા દર્શાવે છે.
- (a) "A" (b) "AA"
 (c) "AAA" (d) "BBB"

Seat No. : _____

XW-116

M.Com. (Sem.II)

April-2013

407-Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Define financial services. How financial services are important in construction of modern India ? 7

OR

What is credit rating ? Explain the importance of credit rating in India.

- (b) Answer in brief : (any **two**) 4

(1) What is custodian ?

(2) Explain factoring.

(3) Define forfeiting.

- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3

(1) Name the India's first depository.

(2) What is "Demat" ?

(3) Which bank is pioneer in providing forfeiting services in India ?

2. (a) Explain the role of housing finance in the economy. How housing finance is different from other advances of the bank ? 7

OR

Write a note on lead merchant banker.

- (b) Answer in brief (any **two**) : 4

(1) What is reversed mortgaged loan ?

(2) Explain refinancing.

(3) What is investment banking ?

- (c) Answer in **one-two** sentences only. 3

(1) Define – FPO.

(2) What is "OTCEI" ?

(3) Explain "ASBA".

3. (a) "Accepting deposits and lending of funds are not only two functions of the modern bank." Explain the statement. 7

OR

Explain the role of IRDA in development of Insurance Business in India.

- (b) Answer in brief : (any **two**) 4

(1) Who is considered as a pioneer person for concept of "Micro Finance" in world ? Write name.

(2) Which is the first micro finance bank established in India ?

(3) How "No Claim Bonus" is given in general insurance business ?

- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3

(1) Define reinsurance.

(2) Name the committee who brings major banking reforms in India.

(3) What is "RTGS" ?

4. (a) What is Mutual fund ? State the benefits of mutual fund to the investor and nation. 7

OR

What is Mutual fund ? Why mutual funds have not seen great success in India ?

- (b) Answer in brief : (any **two**) 4

(1) Give only formula of "NAV" calculation.

(2) Explain entry load and exit load.

(3) What are open ended and close ended schemes ?

- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3

(1) Name the first mutual fund scheme of India.

(2) What is "AURA" ?

(3) What is "AMFI" ?

5. Select the correct answer from the following options given : 14

(1) _____ is the largest depository in India.

(a) IDBI

(b) NSDL

(c) CDSL

(d) HDFC

(2) _____ is the pioneer credit rating agency in the world.

(a) Fitch

(b) Citi Bank

(c) Moody's

(d) Standard & Poor's

- (3) _____ is the first credit rating agency of Indian origin.
- (a) CARE (b) CRISIL
(c) ICRA (d) SEBI
- (4) In the reverse mortgage loan, repayment of loan will be made _____.
- (a) on death of a borrower (b) by equated monthly instalment (EMI)
(c) by tenant of property (d) None of the above
- (5) _____ is a cash subsidy based scheme in which finance is provided to rural below poverty line (BPL) families for constructing housing units on their own technology and design.
- (a) Jawahar Rozgar Yojana (b) Indira Awas Yojana
(c) Rajiv Awas Yojana (d) Bharat Nirman Yojana
- (6) Home loans are available for _____.
- (a) Home purchase (b) Home extension
(c) Home land purchase (d) All above options
- (7) There are total _____ scheduled commercial banks in India.
- (a) 26 (b) 163
(c) 34 (d) 82
- (8) _____ is the oldest insurance business.
- (a) Fire insurance (b) Motor vehicle insurance
(c) Marine insurance (d) Miscellaneous insurance
- (9) Cashless insurance policy means _____.
- (a) No premium is to be paid in cash.
(b) No cash is to be paid when policy is over.
(c) Policy premium is to be paid by credit card only.
(d) No cash is to be paid by insurer for expenses/damages incurred.
- (10) _____ is a health insurance policy.
- (a) Endowment (b) Mediclaim
(c) Term insurance (d) Life Insurance
- (11) As per Indian Motor Vehicle Act, the owner of the vehicle is required to have _____ insurance.
- (a) own damage (b) third party
(c) own life (d) passenger life

- (12) "ATM" means _____.
- (a) Automated Teller Machine
 - (b) All Time Money
 - (c) Asynchronous Transfer Mode
 - (d) Any Time Money
- (13) _____ is credit rating agency, established by SIDBI.
- (a) ICRA
 - (b) CARE
 - (c) SMERA
 - (d) CRISIL
- (14) _____ is credit rating symbol which shows highest safety in terms of repayment of principal and interest.
- (a) "A"
 - (b) "AA"
 - (c) "AAA"
 - (d) "BBB"
- _____